56. szám 2014. december

ŐRSÉG

ŐRSÉG - DIE WART
NR. 56

A Burgenlandi Magyar Kultúregyesület tájékoztató lapja

Informationsblatt des Burgenländisch-Ungarischen Kulturvereines

Tisztelt Olvasó!

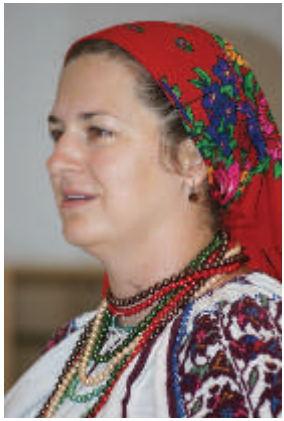

Őrség folyóiratunk e számában átfogó képet nyújtunk az idén 20 éves fennállását ünneplő Őriszigeti Magyar Néptáncegyüttes történetéről és tevékenységéről.
Az egykor szigeti lányok és fiatalaszszonyok által alapított csoport hamarosan a burgenlandi magyarság jelentős képviselőjévé feljődött fel, és ma már régiónkon túl is nagy ismeretségnek örvend. Bel- és külföldön egyaránt, több száz alkalommal léptek színpadra a táncosok és mutatták be tudásukat. Fellépéseikből válogatva írásos és képes beszámolót készítettünk, melynek böngészéséhez jó szórakozást kíván

Mag. Zsótér Iris
elnök

Sehr geehrte Leser!

Die vorliegende Ausgabe unserer Zeitschrift Őrség gibt einen Überblick über die Geschichte und die Tätigkeit der Ungarischen Volkstanzgruppe Siget in der Wart, welche in diesem Jahr ihr 20-jähriges Bestehen feierte.
Einst von Sigeter Mädchen und jungen Frauen gegründet, entwickelte sich die Truppe recht bald zu einem bedeutenden Repräsentanten des Burgenland-Ungarntums mit überregionalem Bekanntheitsgrad. Sowohl im In– als auch im Ausland boten unsere Tänzer hunderte Male ihr Können auf verschiedensten Bühnen dar. Einen Auszug Ihrer Auftritte präsentieren wir Ihnen hier in Wort und Bild. Genussvolles Schmökern wünscht Ihnen

Mag. Iris Zsótér
Obfrau

Köszöntő

Mindenekelőtt szeretnék köszönetet mondani az Őriszigeti Magyar Néptáncegyüttes alapító tagjainak, a Mesmer családnak - Ottónak és Enikőnek -, valamint az egykori és a napjainkban is aktív táncosoknak, különösen a jelenlegi vezetőnek, Zsótér Irisnek, elkötelezett és kitartó munkájukért.
Mint született őriszigeti, nagy büszkeséggel tölt el, hogy a néptáncegyüttes hosszú, sikeres éveket tudhat maga mögött. Immár két évtizede végeznek hagyományápoló és közösségépítő tevékenységet. Mindez a táncosok elhivatottságának és aktív közreműködésének köszönhető, akik mindannyian e szép hagyomány megőrzését tűzték ki célul.
Az Őriszigeti Néptáncegyüttes jelentős részt vállal a burgenlandi magyar kultúra fennmaradásában. Fontos megemlíteni, hogy a tánccsoport működése a térségünkben élő magyar közösség hagyományainak fennmaradását szolgálja. Az emberiség történetében a zene és a tánc kezdetektől fogva a kultúra egyik fontos megnyilvánulási formája, egyúttal összekötő kapocs a különböző korosztályok között.
Az Őriszigeti Néptáncegyüttes számos fellépése során népes nézőtábor ismerte meg népszokásainkat. A nyelvi határokat átlépve mutatják be a nagyközönségnek a burgenlandi magyarok kulturális életét.
Mindezért a tevékenységért még egyszer köszönetet szeretnék mondani a tánccsoport tagjainak, és az Őriszigeti Néptáncegyüttesnek ezekkel a szavakkal kívánok további sikeres működést: „vivat, crescat, floreat"!

dr. Plank Josef
tiszteletbeli elnök

Vorwort

Vorweg möchte ich mich bei allen Gründungsmitgliedern, bei Familie Mag. Otto und Enikő Mesmer, und allen seinerzeitigen und nunmehr noch aktiven Mitgliedern der Ungarischen Volkstanzgruppe Siget, insbesondere der jetzigen Leiterin Mag. Iris Zsótér, für ihren Einsatz und ihr Engagement herzlich bedanken.
Als gebürtiger Sigeter erfüllt es mich mit großem Stolz, dass die Volkstanzgruppe nunmehr auf viele erfolgreiche Jahre zurückblicken kann. Das Brauchtum und das Gemeinschaftsgefühl werden hier seit zwei Jahrzenten gepflegt. Möglich ist dies durch den Einsatz der Tänzerinnen und Tänzer, die sich dem Erhalt dieser schönen Tradition angenommen haben.
Die Volkstanzgruppe Siget in der Wart leistet einen wesentlichen Beitrag zur Bewahrung der burgenländisch-ungarischen Kultur. Allem voran ist zu erwähnen, dass durch das Wirken der Tanzgruppe die Gemeinschaft und das Brauchtum der in diesem Raum lebenden ungarischen Bevölkerung gepflegt wird. Musik und Tanz sind seit Beginn der Menschheitsgeschichte bedeutende kulturelle Ausdrucksformen, gleichzeitig verbindendes Element zwischen verschiedenen Altersgruppen.
Bei zahlreichen Auftritten brachte die Volkstanzgruppe den Zusehern das Brauchtum näher. Über alle sprachlichen Grenzen hinweg wird durch das Auftreten der Volkstanzgruppe das kulturelle Leben der burgenländischen Ungarn dem Publikum präsentiert.
Für all diese Tätigkeiten möchte ich mich nochmals bei allen Mitgliedern bedanken und der Volkstanzgruppe Siget auch weiterhin viele erfolgreiche Jahre, mit den Worten „vivat, crescat, floreat" wünschen!

Dipl. Ing. Dr. Josef Plank
Ehrenobmann

A néptáncegyüttesről

1993-ban a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület 25 éves jubileumi ünnepségén született meg az ötlet, hogy első ízben Őriszigeten is létesüljön egy néptánccsoport. Ez év szeptemberében 8 fiatal lány és asszony határozott úgy, hogy elsajátítanak néhány magyar éneket és tánclépést. Legelőször 1994 januárjában a helyi tűzoltó bálban léptek közönség elé. Márciusban már néhány legény is csatlakozott hozzájuk. Ettől kezdve szakképzett magyarországi koreográfusok tanították őket, és folyamatosan bővült a repertoárjuk.
Az elmúlt két évtized alatt a rendszeres próbák alkalmával különböző magyar nyelvterületek táncait és dalait sajátították el. Nemcsak a szomszédos vidékekét, mint Vas megye és Rábaköz, hanem Somogy, Kalocsa, Délalföld, Zemplén és Szatmár megye, sőt a mai Magyarország határain túl a felcsíki tájegység, Moldávia és Szlavónia táncait is. Hangszeren kezdetben a Jurta zenekar kísérte őket, közel tíz éve pedig hűséges társként a szombathelyi Boglya Népzenei Együttes látja el ezt a feladatot. Különösen említésre méltók azok a lányos körtáncok, melyeknél csupán a táncoló lányok énekhangja adja a zenei kíséretet. Megjelenésüket a minden apró részletében az eredetivel megegyező népviseletek hordása teszi teljessé.

Mi táncosok...

...különösen büszkék vagyunk a térség többi nép(tánc)csoportjával kialakított rendkívül jó viszonyra. Kiemelnénk az alsóőri Virgonc Néptánccsoporttal kiépített szoros kapcsolatunkat, a felsőlövői Hiencek Egyesületével és a Népdalközponttal, valamint a szombathelyi MMIK-val folytatott együttműködést. „A térség farsangi szokásai" címmel közös projektet dolgoztunk ki a csajtai horvát Stokavci tambura zenekarral. A Roma-Service közreműködésével a burgenlandi romák dalait dolgoztuk fel és roma táncokból álló koreográfiát készítettünk magyar táncpedagógusok segítségével.
Munkánk során az eredetiségre törekszünk, melyhez természetesen külső segítségre is szükségünk van. Ezért köszönetet mondunk a csoportunkat működtető Burgenlandi Magyar Kultúregyesületnek és munkatársainak a sokéves támogatásért. Köszönettel tartozunk Vörösvár községének is a próbahelységek rendelkezésre bocsátásáért, továbbá mindazoknak, akik munkánkat segítik.

Néptáncegyüttesünk ma szerves része a vörösvári „Európaközség”-nek (közigazgatásilag ide tartozik a horvát nyelvű településrész Oláhciklény, és a magyar nyelvű településrész Őrisziget).
Ennél is nagyobb köszönet illeti táncosaink szüleit, akik kezdettől

fogva lehetővé tették számunkra azt, hogy eleget tegyünk a számtalan meghívásnak és eljussunk a fellépések színhelyére. Néptáncegyüttesünk hírneve nagyon gyorsan nőtt. Már az alapítás évében, 1994-ben felvette szereplésünket a DUNA TV. Az egyéves évfordulónkon adott önálló műsort az ORF szintén közvetítette. Ezt számos neves személyiséggel, politikusokkal, sőt államfőkkel való találkozás követte.
A burgenlandi magyar népcsoport képviselőjeként bel- és külföldön egyaránt, több száz rendezvényen vettünk részt. Fontos számunkra, hogy a Kárpát-medence más országaiban élő magyar nemzetiségű csoportokkal szoros kapcsolatot tartsunk fenn, és ezáltal erősítsük a helybéli magyarság nyelv és kultúra iránti öntudatát. Igyekszünk ápolni a kulturális örökségünket, megtartani népszokásainkat és továbbadni azokat. Mindezt a táncpróbák rendszeres megtartásával és a tagok kitartó szorgalmával érjük el. Senki sem gondolta volna, hogy a községünkben több nemzedék is elkötelezi magát a néptánc mellett. Folklórcsoportunk tagjai Őriszigetről és környékéről származnak. Érdeklődőket mindenkor szívesen látunk!
Az Őriszigeti Magyar Néptáncegyüttes 20 éves működése alatt nemcsak a Felső-Őrség, hanem Burgenland tartomány kulturális életének is szerves részévé vált.

Über die Volkstanzgruppe

Im Jahre 1993 wurde im Rahmen der Feierlichkeiten zum 25-jährigen Bestehen des Burgenländisch-Ungarischen Kulturvereins die Idee geboren, erstmals auch in Siget in der Wart eine Volkstanzgruppe zu gründen. Im September dieses Jahres schlossen sich 8 junge Mädchen und Frauen zusammen, um die ersten ungarischen Lieder und Tanzschritte zu erlernen. Auf dem hiesigen Feuerwehrball traten sie im Jänner 1994 zum allerersten Mal vor das Publikum. Bereits im März schlossen sich einige Burschen der Gruppe an. Von da an erfolgte der Unterricht durch professionelle Choreographen aus Ungarn und das Repertoire der Gruppe erweiterte sich stetig.

In den letzten zwei Jahrzehnten wurden in regelmäßigen Proben Tänze und Lieder aus den verschiedensten ungarischsprachigen Gebieten einstudiert. Ausgehend von den benachbarten Komitaten Vas und Rábaköz ostwärts über Somogy, Kalocsa, Délalföld, Zemplén und Szatmár hinaus über die heutigen Landesgrenzen von Ungarn nach Felcsík, in die Moldau und nach Slawonien. Als treue musikalische Begleiter stand der Tanzgruppe anfangs die Musikgruppe Jurta und nun seit knapp zehn Jahren das Ensemble Boglya aus Szombathely, Ungarn, bei. Besonders erwähnenswert sind die Mädchenreigen, die nicht wie gewohnt musikalisch begleitet, sondern nur durch den Gesang der Tänzerinnen getragen werden. Vervollständigt wird das Erscheinungsbild durch authentische Trachten mit der entsprechenden Liebe zum Detail.

Wir Tänzerinnen und Tänzer...

...sind besonders stolz auf die außerordentlich guten Beziehungen zu anderen Volks(tanz)gruppen aus unserer Region. Hervorzuheben gilt es hier die enge Beziehung mit der ungarischen Volks-

tanzgruppe Virgonc aus Unterwart, Kooperationen mit dem Hianzenverein und dem Volksliedwerk in Oberschützen, dem MMIK Szombathely sowie das gemeinsame Projekt „Faschingsbräuche aus der Region" mit der kroatischen Tamburizzagruppe Štokavci aus Schachendorf. Aktuell haben wir in Zusammenarbeit mit dem Roma-Service Lieder der burgenländischen Roma aufgearbeitet und mit Hilfe ungarischer Tanzpädagogen eine Choreographie mit Romatänzen zusammengestellt.
In unserem Wirken streben wir nach Authentizität, was natürlich auch der Unterstützung von außen bedarf. Deshalb bedanken wir uns für die langjährige Zusammenarbeit bei den Mitarbeitern des Burgenländisch-Ungarischen Kulturvereins, dem unsere Gruppe angehört. Ein großer Dank gilt auch der Gemeinde Rotenturm an der Pinka für die Zurverfügungstellung von Proberäumlichkeiten sowie allen, die uns hilfreich zur Seite stehen. Heute ist die Volkstanzgruppe aus der „Europagemeinde" Rotenturm an der Pinka (mit dem kroatischsprachigen Ortsteil Spitzzicken und dem ungarischsprachigen Ortsteil Siget in der Wart) nicht mehr wegzudenken.
Ein noch größerer Dank aber gilt den Eltern unserer Tänzer, die uns - vor allem in der Anfangszeit - die Mobilität ermöglicht haben, den zahllosen Einladungen von nah und fern nachzukommen. Der Bekanntheitsgrad der Volkstanzgruppe wuchs sehr schnell. Bereits im Gründungsjahr 1994 wurde ein Auftritt von Duna-TV aufgezeichnet. Ebenfalls wurde das eigenständige Programm zum einjährigen Bestehen der Volkstanzgruppe vom ORF ausgestrahlt. Diesen folgten viele weitere Begegnungen, nicht nur mit diversen Medien, sondern auch mit namhaften Persönlichkeiten, Politikern und sogar Staatsoberhäuptern.
Als Repräsentanten der Volksgruppe der burgenländischen Ungarn nahmen wir an mehreren hundert Veranstaltungen im In- und Ausland teil. Es ist uns ein Anliegen, das Bewusstsein für Sprache und Kultur des heimischen Ungarntums durch den engen Kontakt zu ungarischen Volksgruppen in anderen Ländern des Karpatenbeckens zu stärken. Wir sind bemüht unser kulturelles Erbe zu pflegen, das Brauchtum zu erhalten und weiterzugeben. Dies gelingt uns durch regelmäßige Proben und den hohen persönlichen Einsatz unserer Mitglieder. Niemand hätte sich je vorgestellt, dass sich in unserem Ort gleich mehrere Generationen dem Volkstanz und der Brauchtumspflege verschreiben würden. Die Mitglieder unserer Folkloregruppe stammen aus Siget in der Wart und Umgebung. Interessenten sind jederzeit herzlich willkommen!
Mit ihrem Wirken in den vergangenen 20 Jahren wurde die Volkstanzgruppe Siget in der Wart ein fester Bestandteil des Kulturgutes nicht nur der Oberen Wart, sondern des gesamten Burgenlandes.

Mint a tánccsoport alapítói, 20 évvel ezelőtt hogy éltétek meg a magyar néptánc honosítását Őriszigetben?

Szülőfalumban, Fazekasvarsándon a magyar nótán, dalon és néptáncon nőttem fel. Őriszigeten ez utóbbinak nem volt hagyománya. Ha jól tudom, Sziget ebben nem volt kivétel. Ez vonatkozott úgy Alsóőrre, mint Felsőőrre is. Igaz, mindkettőben működött magyar tánccsoport, sőt egy ideig Felsőpulyán is, de például Felsőőrben a tánccsoport néhai Gyenge Imre református lelkész kezdeményezésére lépett életbe.

Ami Őriszigetet illeti, a saját tánccsoport ötlete a BMKE 25 éves évfordulóján született: miért ne lehetne Szigeten is néptánccsoport? A gondolatot tettek követték és már 1994 januárjában nyolctagú leánycsoport lépett fel egy erdélyi tánccal a szigeti tűzoltóbálon.

Még ebben az évben fiúk is csatlakoztak, így a tánccsoport tanítását egy szakképzett koreográfus kezeibe helyeztük. Kemény próbák során tanultuk meg sorban a vasi, somogyi, rábaközi, kalocsai, szatmári táncokat. Később bővítettük a sort moldvai és szlavóniai magyar táncokkal, népdalcsokorral, sőt bemutattunk egy betlehemes játékot is, és a pünkösdi király és királynő megválasztását. Ami a honosításra vonatkozó kérdést illeti: az eddig felsoroltak nem csak

a tánccsoport tagjainak jelentettek kihívást. A 12 fős csoportnak hat tagja még gyermekkorban volt. Szülői támogatás nélkül minden munka elképzelhetetlen lett volna. Mosták, vasalták a ruhákat, lelkesen készítették elő a szigeti fellépéseket a mi időnkben, az öt éves jubileumot is. Ha fellépéseinkre nem busszal utaztunk, autók egész karaván indult Szigetről a különböző rendezvényekre. Ez a támogatás pedig abból a szempontból is megterhelő volt, mivel a szereplések legnagyobb része hétvégeken volt, így a szabadnapokat, ünnepnapokat kellett erre áldozni.

Eljött viszont az az idő is, amikor a kezdeti kis botladozásokból kifejlődtünk, és a tánccsoport önálló másfél órás, színvonalas műsort tudott bemutatni. Eljött az az idő, amikor nem a szigeti kocsma terme volt a színtér, hanem Bécs városházának a díszterme, bel- és külföldi rendezvények nagy színpadjai. Államelnököknek és sok más nevezetességnek mutattuk be tudásunkat. Eljött az az idő, amikor az ORF, a MTV és a Duna TV által csoportunk a határainkon túl is ismert és elismert lett. És ekkor már senki sem mosolygott vagy legyintett, hanem mindenkit büszkeséggel töltött el mikor magasba emelkedett a tábla: „Őriszigeti Magyar Néptáncegyüttes”.

Mesmer Enikő

Wie habt Ihr als Gründer der Tanzgruppe vor 20 Jahren die Beheimatung des ungarischen Volkstanzes in Siget in der Wart erlebt?

In meinem Heimatort Fazekasvarsánd bin ich mit ungarischem Liedgut und Volkstanz aufgewachsen. In Siget in der Wart gab es letztere Tradition nicht. Und wenn ich richtig informiert bin, bildete Siget damit keine Ausnahme. Sowohl in Unterwart, als auch in Oberwart war dies so. Es gab zwar in beiden Orten aktive Volkstanzgruppen, ja einige Zeit sogar in Oberpullendorf, aber so wurde die Volkstanzgruppe in Oberwart beispielsweise vom einstigen reformierten Pfarrer Imre Gyenge ins Leben gerufen.

Die Idee zu einer eigenen Tanzgruppe in Siget wurde bei der Feier zum 25. Jubiläum des BUKV geboren: Warum sollte es in Siget keine Tanzgruppe geben? Dem Gedanken folgten Taten und schon im Jänner 1994 trat eine achtköpfige Mädchentanzgruppe mit Siebenbürger Tänzen auf dem Sigeter Feuerwehrball auf.

Noch im selben Jahr schlossen sich Burschen an, so gaben wir den Unterricht in die Hände eines ausgebildeten Choreographen. In intesiven Proben erlernten wir der Reihe nach Tänze aus Vas, Somogy, Rábaköz, Kalocsa, Szatmár. Später erweiterten wir das Repertoire durch ungarische Tänze aus Moldva und Slawonien, durch Volkslieder, sogar ein Krippenspiel und eine Pfingstkönig- und Pfingstköniginwahl führten wir auf. Was die Frage nach der Beheimatung betrifft: Das bis jetzt Aufgezählte bedeutete nicht nur für die Mitglieder der Tanzgruppe eine Herausforderung. Von der zwölfköpfigen Gruppe waren sechs Mitglieder noch im Kindesalter.

Ohne die Unterstützung seitens der Eltern wäre jede Unternehmung unvorstellbar gewesen. Sie wuschen und bügelten die Trachten, zu unserer Zeit bereiteten sie enthusiastisch die Sigeter Auftritte vor, so auch das fünfjährige Jubiläum. Wenn wir nicht mit dem Bus zu unseren Auftritten fuhren, so startete eine ganze Autokarawane aus Siget zu den unterschiedlichen Veranstaltungsorten. Für diese Unterstützung wurden Urlaubs- und Feiertage geopfert, da der Großteil der Auftritte an den Wochenenden stattfand.

So kam auch die Zeit, als wir aus dem anfänglichen Stolpern herauswuchsen und die Tanzgruppe eine eigene, eineinhalbstündige, qualitative Vorstellung darbieten konnte. Es kam die Zeit, als unsere Bühne nicht der Sigeter Gasthaussaal war, sondern der Prunksaal des Wiener Rathauses, große Veranstaltungsorte im In– und Ausland. Unser Können präsentierten wir Staatsoberhäuptern und vielen bekannten Persönlichkeiten. Es kam die Zeit, als unsere Gruppe durch den ORF, das MTV und Duna TV bekannt und anerkannt wurde. Und da wurden wir nicht mehr belächelt und abgetan, sondern es erfüllte jeden mit Stolz, wenn die Tafel in die Höhe gehalten wurde: „Ungarische Volkstanzgruppe Siget in der Wart”.

Enikő Mesmer

Szolgálati megbízatásom egyik mondata így szól: „a magyar nyelv, kultúra és identitás megőrzése, illetve ápolása és fejlesztése”. Nem is annyira alapító tagnak tartom magam, hanem inkább „haszonélvezőnek”, hiszen minden munka, kérés, könyörgés nem járt volna sikerrel, ha ´94-ben az a kis lelkesedés, a mag, nem talál „jó földre” és olyan munkásokra, akiknek fáradozása immár 20 éves hagyomány.

Saját munkásságom az ügyvezetésben valósult meg. A fellépések megszervezése, kapcsolatteremtés és megőrzés a többi hasonló csoporttal akár belvagy külföldön, a pénzügyek intézése a Népcsoporttanáccsal és a Kultúregyesülettel, kapcsolat a különböző médiákkal.

Mindez elsősorban azért is volt kihívás, mert ilyen jellegű munkával, ilyen formában még nem volt dolgom, és sok mindent meg kellett tanuljak. Másrészt nem volt egyszerű, egy-egy fellépésről szombaton késő este vagy vasárnap hajnalban hazaérkezni és megtartani két, esetleg három istentiszteletet. Igaz, ez nem csak nekem volt nehéz. Itt feleségemre is gondolok, aki nem csak „táncoslányként” fáradozott, hanem az említett istentiszteleteken a kántor-orgonista szolgálatot is végezte.

Ami a honosítást illeti, ez nyilvánvalóan megtörtént. Ennek látható, hallható jele és haszna is volt. Már a kezdetben feltűnt, hogy a csoporttagok egymás között elkezdtek német nyelvről magyarra váltani, a tánctanár magyarázatait nem kellett mindig lefordítani.

Szinte önmagából nőtt ki egy olyan közösség, amelynek célja ugyanakkor eredménye és öröme is, a magyar beszéd, muzsika, tánc tanulása és fejlesztése volt.

Visszatérve a honosításra. Több olyan próbálkozás is volt, más szinteken, ahol a munka nem járt sikerrel vagy rövid idő múlva megszűnt: „minek ez nekünk, ilyen eddig sem volt, jó ez így ahogy van, nem kell mindig valami más...”. A tánccsoport viszont, érzésem szerint, egy kiemelkedő ellentét. Nyilván voltak mosolygók és közömbösek is. De sokkal nagyobb volt azoknak a száma, akik becsülték és büszkék voltak, hogy nálunk is, Szigeten van valami más, valami rendkívüli. Ez pedig legjobban abban jutott kifejezésre, hogy a szigetiek a tánccsoport - legalábbis helybéli - fellépéseit mindig szépszámú jelenléttel díjazták, ezzel is jelezve, hogy megbecsülik, és a magukénak tartják.
Egy utolsó mondat: Jó érzéssel tekintünk vissza a kezdetekre és az együtt elért eredményekre. Kívánunk az Óriszigeti Magyar Néptáncegyüttesnek továbbra is kitartást, jó munkát és sok-sok sikeres fellépést, a magyar szó, tánc és dal megőrzésének érdekében!

Mag. Mesmer Otto

Eine Passage meines Dienstauftrages lautet: „Erhalt bzw. Pflege und Weiterentwicklung der ungarischen Sprache, Kultur und Identität.” Ich sehe mich gar nicht so sehr als Gründungsmitglied, sondern eher als „Nutznießer”, denn all die Arbeit, das Bitten, wäre nicht erfolgreich gewesen, wenn diese kleine Begeisterung, der Samen, 1994 nicht auf „guten Boden” und solche Personen, für die diese Arbeit schon seit 20 Jahren Brauchtum bedeutete, getroffen wäre.

Meine Aufgaben verwirklichte ich in der organisatorischen Leitung: Auftrittsvereinbarungen, Kontaktaufnahme und -erhalt mit anderen, gleichgesinnten Gruppen im In- und auch im Ausland, die Abwicklung der Finanzen mit dem Volksgruppenbeirat und dem Kulturverein, Kontakt mit verschiedenen Medien.

All das war vor allem deshalb eine Herausforderung, da ich bis dahin mit sochen Dingen noch nichts zu tun hatte, und so musste ich vieles erst lernen. Andererseits war es auch nicht einfach von Auftritten am Samstag spät abends oder am Sonntag im Morgengrauen heim zu kommen und zwei oder etwa drei Gottesdienste zu halten. Ja, dies war nicht nur für mich schwierig. Hier denke ich auch an meine Gattin, die nicht nur als „Tänzerin” im Einsatz war, sondern auch bei den erwähnten Gottesdiensten den Kantordienst versah.

Was die Beheimatung betrifft, die ist offensichtlich erfolgt. Das konnte man sehen/hören. Schon in den Anfängen fiel auf, dass die Tanzgruppenmitglieder von der deutschen zur ungarischen Sprache wechselten, die Erklärungen des Tanzlehrers mussten nicht immer übersetzt werden. Ganz von selbst erwuchs eine solche Gemeinschaft, deren Ziel und sogleich Errungenschaft und auch Freude das Lernen und Vorankommen im ungarischen Sprechen, der Musik, des Tanzes war. Zurück zur Beheimatung. Davon gab es mehrere Versuche, in anderen Bereichen, in denen die Anstrengungen nicht mit Erfolg ein-

hergingen oder nach kurzer Zeit aufgegeben wurden: „Wozu brauchen wir das, so etwas hatten wir bis jetzt auch nicht, es ist gut, so wie es ist, wir benötigen nicht immer etwas anderes...". Meinem Empfinden nach ist die Volkstanzgruppe hierbei ein herausragendes Gegenteil. Sicher gab es solche, die sie belächelten und denen sie gleichgültig waren. Aber die Zahl derer, die sie schätzten und stolz darauf waren, dass es auch bei uns in Siget etwas gibt, das anders, besonders ist, war größer. Dies kam vor allem dadurch zum Ausdruck, dass die Sigeter zumindest die Auftritte im Dorf immer mit einer großen Zahl an Anwesenden honorierten, damit ausdrückend, dass sie die Tanzgruppe schätzten und als ihre eigene betrachteten.

Ein letzter Satz: Wir blicken mit einem guten Gefühl zurück auf die Anfänge und auf die gemeinsam erreichten Erfolge. Wir wünschen der Ungarischen Volkstanzgruppe Siget in der Wart auch weiter Ausdauer, gutes Schaffen und zahlreiche erfogreiche Auftritte, im Interesse der Bewahrung der ungarischen Sprache, des Tanz– und Liedguts.

Mag. Otto Mesmer

Az első évek / Die ersten Jahre

Az első évek / Die ersten Jahre

Az Őriszigeti Magyar Néptáncegyüttes jelentősen befolyásolta az életem alakulását

Őriszigeten nőttem fel egy olyan időszakban, amikor már nem volt „divat” a magyar beszéd, nekem azonban szerencsém volt, hogy az őseim nyelvét családomtól megtanulhattam. Mikor elhatároztuk, hogy néptánccsoportot alapítunk, 17 éves voltam, éppen abban a korban, amikor az ember keresi a helyét a világban. Ekkor kapott el a „néptáncláz”, ami azóta sem múlt el. Mivel elég fiatalon kezdtem el a magyar kultúrával és a magyar népszokásokkal foglalkozni, ez nagy mértékben kihatott a további életemre. A magyar folklór iránti szenvedély következményeképpen alakult ki bennem a magyar nyelvi öntudat és a burgenlandi magyar identitás. Ha körülnézek, meg kell állapítanom, hogy az én generációm tagjai közül csak kevesen őrzik magyarságukat, holott pontosan mi voltunk azok, akik minden téren szembesültünk az asszimiláció előrehaladásával, de nem volt módunk megszilárdítani magyar nyelvtudásunkat, mint ahogy ez ma már a Felsőőri Kétnyelvű Gimnáziumban lehetséges.

Abban az időben is, amikor a munkám kapcsán, és azt követően az egyetemi tanulmányaim végett évekig távol voltam szülőföldemtől, férjemmel együtt minden hétvégén hazatértünk. Nemcsak a táncpróbák és a fellépések miatt. A néptáncegyüttes életünk, a heti programterv állandó része lett. Az első évek intenzitását - amikor Gerlecz László koreográfus oktatott bennünket, és kiválóan megalapozta tudásunkat - még intenzívebb fejezetek követték.

Húgommal közösen vezetjük a néptáncegyüttest, melynek tagjai már nem mind őriszigetiek, hanem a környező településekről is járnak a heti próbákra.

Számtalan fellépést koordinálunk (jobb esetben több mint 50-et évente!), és szervezzük a közel 25 táncos továbbképzését és a népviseletek készítését. Egyik kiemelkedő esemény a „Vasi lakodalmas" koreográfia bemutatása volt, melybe a szülőket és a barátokat is bevontuk a próbák során, majd közösen fel is léptünk. Ez a formáció 2007-ben Felsőőrben kétszer mutatkozott be.

A néptáncegyüttessel kapcsolatos munkát egyre érdekesebbnek találtam, a különböző kultúrkörökben való mozgást, új ismeretségek szerzését, és számos új kapcsolatot létrehozását. Erős kötődésem a magyar kultúrához végül azt eredményezte, hogy 5 év munkavállalás után felvettem és elvégeztem az egyetemen többek között a magyar tanári szakot.

A néptánccsoportban vállalt szerepem által kerültem közelebb a Burgenlandi Magyar Kultúregyesülethez is. A táncegyüttes vezetőjeként választottak be az egyesület vezetőségébe, ahol kilenc évig elnökhelyettesi pozíciót töltöttem be, mielőtt az idén átvettem az elnöki tisztséget, sőt a Magyar Népcsoporttanács elnökségével is megbíztak.

Ha tinédzserként nem kezdtem volna el a magyar néptáncot, ki tudja, hogy ma, pedagógusként síkra szállnék-e a magyar nyelv ügye mellett, és ugyanúgy fontos szerepet játszana-e az életemben és családomban a burgenlandi magyar hagyományok ápolása és megartása, mint ahogy ma?

Mag.[a] Zsótér Iris

Die Ungarische Volkstanzgruppe Siget in der Wart beeinflusste maßgeblich meinen Lebensweg

Aufgewachsen bin ich in Siget in der Wart zu einer Zeit, da es nicht mehr „modern" war ungarisch zu sprechen, ich aber dennoch das Glück hatte, die Sprache meiner Vorfahren in meiner Familie vermittelt zu bekommen. Als wir dann beschlossen eine ungarische Volkstanzgruppe zu gründen, war ich mit 17 in einem Alter, in dem man seinen Weg sucht. Und auf dieser Suche hat mich - wie man in der Szene so schön sagt - das Volkstanzfieber gepackt und nicht mehr losgelassen. Dass ich mich als junger Mensch mit der ungarischen Kultur und dem ungarischen Brauchtum auseinandersetzte, prägte mich ganz besonders. Die Leidenschaft für die ungarische Folklore zog die Bewusstseinsbildung hinsichtlich der ungarischen Sprache und der burgenland-ungarischen Identität nach sich. Und wenn ich so um mich blicke, muss ich feststellen, dass nur ganz wenige meiner Generation das Ungarntum bewahren, weil wohl gerade wir es waren, die die voranschreitende Assimilation in allen Lebensbereichen voll zu spüren bekamen, aber selbst nicht die Möglichkeit zur intensiven Festigung der Ungarischkenntnisse hatten, wie das etwa heute im Zweisprachigen Bundesgymnasium Oberwart möglich ist.

Selbst als ich zur Ausübung meiner beruflichen Tätigkeit und anschließend zur Absolvierung meines Studiums meinen Heimatort für mehrere Jahre verließ, kehrte ich mit meinem Mann trotzdem jedes Wochenende nach Hause, nicht allein der Tanzproben und der Auftritte wegen. Die Volkstanzgruppe wurde nicht nur ein Hobby, sondern ein Fixpunkt unseres Lebens und unserer Wochenplanung. Den ersten intensiven Jahren, in denen wir von unserem Choreographen László Gerlecz unterrichtet wurden und wir eine hervorragende Grundlage vermittelt bekamen, folgten noch intensivere Abschnitte.

Gemeinsam mit meiner Schwester leite ich die Volkstanzgruppe, deren Mitglieder nicht mehr nur aus Siget stammen, sondern auch aus den umliegenden Gemeinden zu unseren wöchentlichen Proben kommen. Wir koordinieren zahlreiche Auftritte (in Spitzenzeiten über 50 pro Jahr!) und organisieren die Aus- und Weiterbildung sowie die Trachten für die bis zu 25 Tänzer und Tänzerinnen. Einer der Höhepunkte war wohl unsere Choreographie „Vasi lakodalmas" (Hochzeit aus dem Komitat Vas), bei der wir viele Eltern und Freunde dazu animieren konnten, bei unseren Proben mitzumachen und dann gemeinsam mit uns aufzutreten. In dieser Formation boten wir diese Tänze im Jahr 2007 zweimal in Oberwart dar.

Die Arbeit mit der Volkstanzgruppe wurde für mich insofern immer interessanter, dass man im Kulturmilieu viel herumkommt, immer wieder neue Leute kennenlernt und zahlreiche Kontakte knüpft. Das Leben mit der ungarischen Kultur führte schließlich auch zu meiner Entscheidung nach fünfjähriger Berufstätigkeit unter anderem das Studium Lehramt Ungarisch aufzunehmen und abzuschließen. Es war auch meine Rolle in der Volkstanzgruppe, durch die ich mich an den Burgenländisch-Ungarischen Kulturverein annäherte. Als Tanzgruppenleiterin wurde ich in den Vorstand gebeten und war neun Jahre lang Obmann-Stellvertreterin, bevor ich im heurigen Jahr selbst die Vereinsobmannschaft und sogar den Vorsitz im Volksgruppenbeirat für die ungarische Volksgruppe übernommen habe. Hätte ich mich nicht als Teenager auf den ungarischen Volkstanz eingelassen, wer weiß ob ich mich dann heute in meinem Beruf als Pädagogin für die ungarische Sprache engagieren würde und ob die Pflege und der Erhalt unseres burgenländisch-ungarischen Brauchtums ein so großer und wichtiger Teil meines Lebens wäre - so wie er es jetzt für mich und meine Familie ist.

Mag.[a] Iris Zsótér, Bakk.

Milyen hatással volt Rád a magyar néptánc és a néptáncegyüttes?

„Ha élek táncolok, ha táncolok élek"

Táncegyüttesünk alapítása előtt nem ismertem sem a magyar néptáncot, sem a Kárpát-medence sokszínű kultúráját. Nekem a magyar csupán nagyszüleim nyelvét jelentette, melyet iskolai tanulmányaim során próbáltam elsajátítani. Először a kívülről megtanult magyar dalszövegeket fordítottam le magamnak, majd egyre többet használtam a hétköznapok során is a magyar nyelvet. Ma - húsz évvel később - már nem tudnám az életemet tánc és zene nélkül, és természetesen a „magyar oldalam" nélkül elképzelni. A néptáncnak köszönhetően nemcsak a határokon túl, és különböző korosztály körében szereztem barátokat, hanem meglehetősen bővült a látóköröm is, és nyitottabb lettem a világ felé.

1994-ig a „magyar" nekem a vasfüggöny túl oldalát jelentette, számomra a magyar nyelv az iskolában csak egy kötelező tantárgy volt. Bár a falunk, a szigeti lakosság és a családunk eredetével tisztában voltam, mégis tetőtől talpig osztráknak éreztem magam. Ma már szívesen illetem magam a „burgenlandi", illetve „pannon keverék" jelzővel és nagyon büszke vagyok nem mindennapi származásomra. A táncegyüttessel eleinte „meghódítottuk" a Kárpát-medence magyar nyelvterületeit nyugattól keletig, és a fellépések során nemcsak barátokra tettünk szert, hanem sok mindent megtudtunk történelmi eredetünkről is. Mintha egy időutazáson lettem volna, egyre több párhuzam rajzolódott ki családfámmal, és egyre inkább magaménak éreztem identitásom újonnan felfedezett részét. Nagyon sokat jelent nekem, hogy elhunyt nagyanyám azzal büszkélkedett, hogy mind a négy lány unokája évekig táncolt a néptáncegyüttesben. Tőle kaptam a feltehetően legrégibb szigeti népviseleteket is, melyek nagyon közel állnak a szívemhez, és idő-

közben sikerült felújítani is őket. Ezek az egyedi darabok a legértékesebbek a gyűjteményemben.

Az elmúlt két évtizedben nemcsak a táncra és szép szülőföldemre korlátozódott a tevékenységem. Számos népművészeti rendezvényen vettem részt Németországtól Romániáig, Szlovákiától Szerbiáig. Európa határain innen és túl, Amerika, Japán, Finnország, Izrael, Ausztrália polgáraival is volt szerencsém találkozni. Közös vonásunk a magyar népi kultúra iránti szeretet. Minél tágabb lett a látóköröm, annál inkább szembetűntek a sajátosságaink.

„Különleges" származásom ellenére nem érzem egyedül magam, ezért is vonzanak ezek a körök. Amikor a munkám által Burgenlandból Bécsbe kerültem, hamar beilleszkedtem, mert sok rokonérzelmű emberrel találkoztam. A Bécsi Napraforgók Táncegyüttes és a soproni Ürmös Tánckör tagjaként lehetőségem volt arra, hogy kedvtelésemnek eleget tegyek. Sikerült ezeket az alkotóelemeket úgy összerakni, hogy végül én kerültem ki nyertesen: a határokat átívelő életörömöt beágyaztam a múltba, a jelenbe és a jövőbe.

Mag.[a] (FH) Prascsaics Carmen

Wie beeinflusste die Volkstanzgruppe / der ungarische Volkstanz Dein Leben?

„Wenn ich lebe, tanze ich - wenn ich tanze, lebe ich"

Vor der Gründung unserer Tanzgruppe hatte ich weder vom ungarischen Volkstanz noch von der vielfältigen Kultur des Karpatenbeckens eine Vorstellung. Für mich war Ungarisch lediglich die Sprache meiner Großeltern, die ich mir mühsam im Schulunterricht anzueignen versuchte. Zunächst galt es die auswendig erlernten Liedertexte zu übersetzen und den Gebrauch der ungarischen Sprache mehr und mehr in den Alltag einfließen zu lassen. Heute - 20 Jahre später - kann ich mir ein Leben ohne Musik und Tanz und natürlich ohne meine „ungarische Seite" nicht mehr vorstellen. Dem Volkstanz verdanke ich nicht nur Freundschaften über Landesgrenzen und Generationen hinaus, sondern vor allem die Erweiterung meines Horizontes und meine Weltoffenheit.

Bis 1994 begann Ungarn für mich auf der anderen Seite des einstigen Eisernen Vorhanges, den Schulunterricht in ungarischer Sprache empfand ich als obligatorisch. Zwar war ich mir des Ursprunges unseres Ortes und seiner Bewohner sowie meiner Familie bewusst, dennoch fühlte ich mich durch und durch österreichisch. Heute bezeichne ich mich gerne als Burgenländer bzw. als „pannonische Mischung" und bin umso stolzer auf meine einzigartigen Wurzeln. Zunächst „eroberten" wir mit unserer Volkstanzgruppe den ungarischen Sprach- und Kulturraum des Karpatenbeckens von West nach Ost und lernten auf zahlreichen Auslandsauftritten nicht nur neue Freunde kennen, sondern zunehmend mehr und mehr über unsere eigene geschichtlichen Herkunft. Wie auf einer Reise rückwärts durch die Zeit zeichneten sich immer mehr Parallelen zum eigenen Familienstammbaum ab und ich fühlte mich zunehmend in dieser neu entdeckten Facette meiner Identität zuhause.

Am meisten bedeutet mir bis heute der Stolz meiner verstorbenen Großmutter, dass all ihre vier Enkeltöchter lange Zeit in der Volkstanzgruppe aktiv waren. Von ihr bekam ich auch die vermutlich letzten erhaltenen Sigeter Trachten anvertraut, welche mir sehr am Herzen liegen und ich mittlerweile auch rekonstruieren konnte. Heute zählen diese Stücke als Unikate zu den kostbarsten meiner Trachtensammlung.

In den vergangenen zwei Jahrzehnten beschränkte ich mich nicht nur auf den Tanz und unsere schöne Heimat. Ich besuchte Folkloreveranstaltungen von Deutschland bis Rumänien, von der Slowakei bis Serbien. Mir wurden Begegnungen weit über Europa hinaus zuteil von Amerika bis Japan, von Finnland bis Israel und Australien. Allen gemein ist die Liebe zur ungarischen Volkskultur. Je mehr sich mein Horizont dabei erweiterte, umso stärker wurde der Fokus auf unsere Einzigartigkeit. „Besonderer" Herkunft und doch nicht allein zu sein ist eine Tatsache, die mir immer wieder in diesen Kreisen begegnet und mich begleitet. Selbst als es mich beruflich vom Burgenland nach Wien verschlug, fand ich dort schnell Anschluss und viele Gleichgesinnte. Meine jahrelangen Mitgliedschaften in den Ungarischen Volkstanzgruppen „Napraforgók" in Wien und „Ürmös" in Sopron boten mir jeweils ein großartiges Umfeld meiner Passion nachzugehen. Es ist mir gelungen diese einzelnen Komponeten zum Vorteil aller zusammenzuführen, wobei ich für mich persönlich den größten Gewinn daraus gezogen habe: eine alle Grenzen überschreitende Lebensfreude eingebettet in Vergangenheit, Gegenwart und Zukunft.

Mag.[a] (FH) Carmen Prascsaics

Apa és fia

Miután hazámat a jugoszláviai polgárháború miatt elvesztettem, 1993-ban Őriszigeten találtam új otthont. Könnyen beilleszkedtem a kis magyarnyelvű település közösségébe. Magyar anyanyelvemet a családomban mindig is ápoltuk, annak ellenére, hogy szülővárosomban, Vukováron szinte kizárólag horvátul beszéltek, a magyar lakosság csupán 1%-ot tett ki. A magyar nyelvet a szó szoros értelmében édesanyámtól kaptam – sem az iskolában, sem a baráti körömben nem volt lehetőségem gyakorolni. Így szívügyem volt 1994-ben az Őriszigeti Magyar Néptáncegyütteshez való csatlakozás. Akkori barátnőmmel együtt - aki azóta már a feleségem - kezdetektől fogva kivettük a részünket a munkából. Az évek során bennem is egyre jobban tudatosodott a tény, hogy tevékenységünkkel hozzájárulunk a helyi magyar népcsoport erősítéséhez. Családunkban életcél lett a magyar hagyományőrzés. Egyrészt büszkeséggel tölt el, hogy a táncegyüttesnek én vagyok az egyetlen férfitagja, aki 20 éven keresztül aktívan közreműködött, másrészt a „krónikus férfihiány” miatt néha nehéz volt összeállítani a táncok koreográfiáját.

Fontos számomra, hogy a magyar néptánc szépségét, gazdagságát, és a hagyományőrzés iránti szeretetet gyermekeimnek is továbbadjam. Rendkívül büszke vagyok István fiamra, aki 3 éves kora óta tagja a Virgonc Gyermek Néptánccsoportnak, és idén a felnőtt táncosokkal közösen fellépett a legújabb roma-tánckoreográfiánkban. Remélem, gyermekeim is megőrzik majd őseik nyelvét és kultúráját.

Zsótér Zoltán

Vater und Sohn

Nachdem ich meine Heimat im jugoslawischen Bürgerkrieg verloren hatte, fand ich 1993 in Siget in der Wart ein neues Zuhause. Mühelos konnte ich mich in den kleinen ungarischsprachigen Ort integrieren. Ungarisch ist auch meine Muttersprache und wurde in meiner Familie stets gewahrt, obwohl in meiner Geburtsstadt Vukovar fast ausschließlich kroatisch gesprochen wurde - denn die ungarische Bevölkerung machte nur 1 % aus. Ungarisch hat mir im wahrsten Sinne des Wortes meine Mutter vermittelt - weder in der Schule, noch in meinem Freundeskreis bestand die Möglichkeit, ungarisch anwenden zu können. So war es mir eine Herzensangelegenheit 1994 Mitglied der Ungarischen Volkstanzgruppe Siget in der Wart zu werden. Gemeinsam mit meiner damaligen Freundin und jetzigen Ehefrau engagierte ich mich von Beginn an tatkräftig für die Gruppe. Im Laufe der Jahre wurde auch in mir das Anliegen immer größer, durch unsere Betätigung die heimische ungarische Volksgruppe zu stärken. Der Erhalt und die Pflege des ungarischen Brauchtums wurde zu einer familiären Lebensaufgabe. Ich bin das einzige männliche Tanzgruppenmitglied, das die gesamten zwanzig Jahre über aktiv mitwirkte - gelegentlich war dies problematisch. Der chronische Männermangel war in der Zusammenstellung und Darbietung der einzelnen Choreographien nicht immer einfach zu bewerkstelligen.

Persönlich ist es mir wichtig, dass auch meine Kinder die Schönheit und den Reichtum des ungarischen Volkstanzes und die Liebe zur Brauchtumspflege vermittelt bekommen. So bin ich besonders stolz auf meinen Sohn István, der seit seinem dritten Lebensjahr Mitglied der Kindervolkstanzgruppe Virgonc ist und heuer gemeinsam mit den Erwachsenen auch bei unserer allerneuesten Roma-Choreographie mitwirkte. Ich hoffe, dass in Zukunft auch meine Kinder die Sprache und Kultur ihrer Vorfahren bewahren werden.

Zoltán Zsótér

Gazdagodott életed azáltal, hogy a néptáncegyüttesben táncolsz?

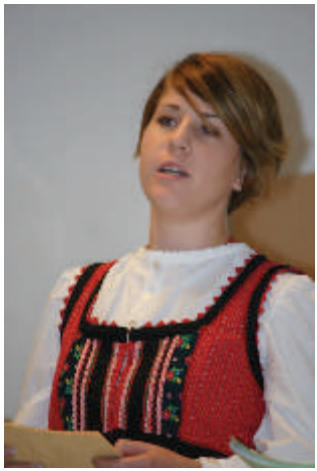

A tánccsoport szülőhelyem és életem meghatározó eleme lett. A táncegyüttes tagjaként megpróbálok hozzájárulni ahhoz, hogy Őriszigeten megmaradjon a kétnyelvűség. Szigeten nőttem fel, így adott volt a magyar nyelvvel való kapcsolat. Sajnos gyerekkoromban nem tanulhattam meg magyarul, holott édesapám beszéli a nyelvet. Ennek bizonyára az az oka, hogy édesanyám nem tud magyarul. Mivel a népiskolát és a középiskola alsó tagozatát kétnyelven végeztem, és a tánccsoportbeli tagságom révén mégis sikerült olyan szinten elsajátítanom a magyar nyelvet, hogy egész jól megértetem magam. Nyelvtudásom jelentős részét a magyar tánctanárokkal töltött próbáknak, a számos magyarországi fellépésnek, és a rengeteg magyar dal tanulásának köszönhetem. Ezen kívül felejthetetlen élményt jelent számomra, hogy a tánccsoporttal olyan helyeken jártam, ahova egyébként nem jutottam volna el.

Talasz Mira

Hat die Volkstanzgruppe Dein Leben bereichert?

Die Tanzgruppe stellt für mich einen festen Bestandteil meiner Heimatortschaft und meines Lebens dar. Als Mitglied der Gruppe versuche ich einen Teil zum Erhalt der Zweisprachigkeit in Siget beizutragen. Aufgewachsen in Siget, ist der Kontakt mit der ungarischen Sprache vorprogrammiert. Leider habe ich die Sprache nicht schon als Kind lernen dürfen, obwohl mein Vater Ungarisch spricht. Der Grund dafür ist sicherlich der, dass meine Mutter eben nicht Ungarisch spricht. Unter anderem durch die Zweisprachigkeit von der Volksschule bis zur Unterstufe und durch die Mitgliedschaft bei der Tanzgruppe habe ich die ungarische Sprache doch noch bis zu einem Level erlernen können, so dass ich mich ganz gut verständigen kann. Den Tanzproben mit ungarischen Tanzlehrern, den zahlreichen Auftritten in Ungarn und dem Erlernen der unzähligen Lieder habe ich sicher einen nicht unbedeutsamen Teil meiner Ungarischkenntnisse zu verdanken. Aber nicht nur das: Unvergesslich werden mir immer die vielen Orte bleiben, die ich mit der Tanzgruppe besuchen durfte, an welche ich ohne sie nie gekommen wäre.

Mira Talasz

A Magyar Néptáncegyüttes „kultúrahordozó” szerepe az Őrvidéken

Felsőőrön születtem, kétnyelvű óvónőként dolgozom Felsőőrön és Vasvörösváron. Mivel térségünk többnyelvűségét szívügyemnek tekintem, nagyon sokat teszek a burgenlandi magyar népcsoportért. 2001 óta vezetem a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület játékos magyar gyermekóráját, 2010-től több háromnyelvű gyermekkönyvem jelent meg az „UMIZ for Kids” sorozatban, tagja vagyok a Felsőőri Magyar Katolikusok Körének valamint a BMKE énekkörének és a néptáncegyüttesének. Már hosszú évek óta aktív és büszke tagja vagyok a néptáncegyüttesnek, mely a Zsótér-Prascsaics család fáradhatatlan kitartásának köszönhetően immár 20 éves múltra tekint vissza. Nálunk, itt Burgenlandban kiemelkedő szerepe van a többnyelvűségnek és a színes kultúréletnek, és ez teszi egyedülállóvá a régiót. Fontosnak tartom, hogy ne feledjük el gyökereinket, megőrizzük a nyelvi és kulturális értékeket, és továbbadjuk azt a következő nemzedéknek. Tánccsoportunknak is kultúraközvetítő szerepe van. A próbák során és a hétköznapokban a szép magyar nyelvet használjuk, a táncokhoz dalokat tanulunk, és többszöri gyakorlással elsajátítjuk a koreográfiákat. A magyaroknak a lelkükben van a zene és tánc. Ezért is nagyon örülök annak, hogy tánccsoportunknak széles a repertoárja. Legyen az erdélyi, szlovák, horvát, vagy Magyarország különböző tájegységéről való tánc, a hozzá tartozó népviselettel is rendelkezünk. A táncegyüttes népszerűségét az is bizonyítja, hogy kiváló a kapcsolat a többi népcsoport táncosaival, a burgenlandi horvátokkal, romákkal és más német nyelvű csoportokkal. Megtanuljuk egymás koreográfiáját, kölcsönösen vendégszerepelünk a rendezvényeken. Rendkívül nagy fontossággal

bírnak a fellépések, hiszen így mutatjuk be és népszerűsítjük kultúránkat ország-világ előtt. Ezért is szeretek szerepelni a táncegyüttessel bel- és külföldön egyaránt. Nem szabad megfeledkezni a dokumentációról sem. Emlékfüzetek, fényképek, videofelvételek örökítik meg a tánccsoport működését, és teszik ismertté még nagyobb közönség számára. Örülök, hogy a táncegyüttes tagja lehetek, mert szenvedélyem a tánc, különböző régiók gyönyörű táncai (vasi, somogyi, rábaközi), és remélem, ezzel másoknak is örömet szerzek.

A táncegyüttes összes tagjának és hozzátartozójának (fényképészek, rajongók, zenészek, stb.) jó egészséget, erőt és kitartást kívánok, a táncegyüttes fennállásához pedig még hosszú éveket!

Dowas Kati

Die Rolle der Ungarischen Volkstanzgruppe als Kulturträger in der Wart

Ich bin in Oberwart geboren und arbeite als zweisprachige Kindergartenpädagogin in Oberwart und Rotenturm an der Pinka. Da mir die Mehrsprachigkeit unserer Region sehr am Herzen liegt, engagiere ich mich sehr für die ungarische Volksgruppe im Burgenland. Ich leite seit 2001 die „Spielerische Ungarische Kinderstunde" im Burgenländisch-Ungarischen Kulturverein, gebe seit 2010 in Kooperation mit dem UMIZ die dreisprachige Kinderbuchserie „UMIZ for Kids" heraus, bin Mitglied des „Kreises der Katholischen Ungarn von Oberwart" sowie des Singkreises und der Volkstanzgruppe des BUKV. Ich sehe mich als stolzes langjähriges aktives Mitglied der Volkstanzgruppe, die durch das unermüdliche Engagement der Familie Zsótér-Prascsaics auf eine 20-jährige Vergangenheit zurückblicken kann. Hier bei uns im Burgenland haben die Mehrsprachigkeit sowie die Vielfalt der Kulturen einen hohen Stellenwert, was zur Einzigartigkeit unserer Region beiträgt.

Es ist wichtig, die eigenen Wurzeln nicht zu vergessen und das Sprach- und Kulturgut zu wahren und an die nächste Generation weiterzugeben. Ich kann sagen, dass unsere Tanzgruppe als ein solcher Kulturträger angesehen werden kann. Wir pflegen durch die Proben die schöne ungarische Sprache, sie kann im Alltag gelebt werden, wir lernen Lieder zu unseren Tänzen und festigen durch oftmalige Proben unsere Choreografien. Musik und Tanz sprechen einem Ungarn nämlich aus der Seele. Ich freue mich daher, dass unsere Tanzgruppe ein breites Repertoire an Tänzen aufweisen kann, sei es aus Siebenbürgen, der Slowakei, aus Kroatien, aus verschiedenen Regionen Ungarns usw. und wir auch über die dazugehörigen Trachten verfügen. Es kommt zur Identifikation mit den Menschen, die vor Jahrzehnten diese Tänze getanzt haben und die dank Aufzeichnungen verschiedenster Art verinnerlichen und dem Publikum heute zeigen können. Dass die ungarische Volkstanzgruppe sehr beliebt ist, zeigt die Kooperation mit anderen Tanzgruppen und Volksgruppen, z.B. den Burgenland-

kroaten, den Roma und anderen deutschsprachigen Tanzgruppen des Burgenlandes, mit denen wir in regem Austausch stehen: gegenseitige Choreografien lernen, Gastauftritte. Das Sichtbarmachen, die Präsenz der Volkstanzgruppe, das Hinaustragen der Kultur in die Welt ist von enormer Wichtigkeit. Daher nehme ich auch gerne an unseren Auftritten in der Region oder im Ausland teil. Die Vernetzung und Dokumentation der Tanzgruppe darf nicht vergessen werden. Festschriften, Fotos, Videos, DVDs etc. machen das Wirken einem größeren Publikum zugänglich. Ich freue mich, Mitglied der Ungarischen Volkstanzgruppe Siget zu sein, tanze leidenschaftlich gerne – besonders die wunderschönen Tänze unserer Region (Vas, Rábaköz und Somogy) und hoffe, damit auch anderen Leuten eine Freude bereiten zu können. Ich wünsche der Volkstanzgruppe und all ihren Mitgliedern und Anhängern (Fotografen, Fans, Musikern usw.) viel Gesundheit, Kraft und Ausdauer für einen möglichst langen Fortbestand der Tanzgruppe.

Katharina Dowas

„A tánc a lélek érzéseit a test mozdulataival fejezi ki és méltó arra, hogy a zenéhez és a költészethez hasonló szerepet töltsön be." (Cezare Negri)

A néptáncot körülbelül 10 éve kezdtem el. Először kihívást jelentett számomra, de az évek során megerősített és teljes biztonságot adott nekem. A tánc nagyon fontos, mivel örömöt és boldogságot hoz az emberek életébe. Sokféle néptánccal ismerkedhettem meg az évek folyamán. Kiegészíti az életemet, és felszabadítja bennem a tánc iránti érzéseket. Sokszor érzem, amikor táncolok, megtalálom azt a bizonyos szikrát, ami elindítja bennem a mozgási vágyakat. Régebben videokazettáról visszajátszottam a fellépéseket és eközben újra elpróbáltam a táncokat. Ezek mind jó emlékek maradnak számomra. Nagyra értékelem a néptáncot, mert nagyon sok változást hozott az életembe: összehozott olyan emberekkel, akikkel szívesen töltöttem a hétvégi táncpróbákat és fellépéseket. Felejthetetlen kirándulásokon és fellépéseken vehettem részt, ami megerősített. Több tánccsoporttal, illetve táncműfajjal ismerkedhettem meg. A néptáncon belül többféle tánccal szembesültem, páros és szóló táncokkal. Ezek között kiemelném a szólótáncokat, amikben szívesen részt vettem.

„A tánc olyan, mint az élet: néha könnyed és lágy, néha lendületes és magával ragadó…"

Kacsó Konrád

„Der Tanz drückt mit den Bewegungen des Körpers die Gefühle der Seele aus und ist würdig eine ähnliche Rolle wie Musik und Poesie einzunehmen." (Cezare Negri)

Mit dem Volkstanzen habe ich vor etwa 10 Jahren begonnen. Zu Beginn bedeutete er eine Herausforderung für mich, aber mit den Jahren stärkte er mich und gab mir vollkommene Sicherheit. Der Tanz ist sehr wichtig, denn er bringt Freude und Glück in das Leben der Menschen. Er ergänzt mein Leben und er setzt in mir die Gefühle hinsichtlich des Tanzes frei. Oft fühle ich, wenn ich tanze, finde ich den bestimmten Funken, der in mir den Wunsch zur Bewegung auslöst. Früher sah ich mir auf Videokassetten die Auftritte an und übte dabei nochmal die Tänze. Diese bleiben mir alle gut in Erinnerung. Ich schätze den Volkstanz sehr, denn er bereicherte mein Leben: Er brachte mich mit Menschen zusammen, mit denen ich sehr gerne die Wochenenden mit Proben und Auftritten verbrachte. Ich konnte an unvergesslichen Ausflügen und Auftritten teilnehmen, was mich prägte. Ich konnte mehrere Tanzgruppen und Tanzstile kennenlernen. Ich wurde innerhalb des Volkstanzes mit verschiedenen Tänzen konfrontiert, mit Paar- und Solotänzen, an denen ich gerne teilnahm.

„Der Tanz ist so wie das Leben: manchmal unbeschwert und mild, manchmal schwungvoll und mitreißend…"

Konrád Kacsó

Milyennek találod az alsóőri és a szigeti táncosok együttműködését?

Mielőtt még a kérdésre válaszolok, el szeretném mesélni, hogyan is jött létre ez az együttműködés, aminek már 10-ik évfordulóját ünnepelhetnénk. Az alsóőri Virgonc Néptánccsoport már 1985-ben alakult és amikor tíz évvel később Őriszigeten is megalakult a táncegyüttes, a táncosok egy bizonyos távolságból mindig azt figyelték, amit a másik tánccsoport csinál. Óvatosság jellemezte az első években a kapcsolatot a két tánccsoport között, és így nagy barátságok nem jöttek létre. 1999 már a közeledés évének mondható, hiszen közös koreográfiát tanultunk Horváth Győző néptánctanárral. Sajnos, ez a közös projekt megmaradt a tanulás szintjén, mert csak egyszer került színpadra ez a Kalocsai koreográfia.

Én a 2003-as évben a kismartoni ORF szerkesztőségben dolgoztam mint hírbemondó és riporter, amikor legelőször közelebbről megismerhettem az őriszigeti tánccsoportot, mivel megbíztak egy, az őriszigeti tánccsoportról szóló, riporttal. Úgy döntöttem, hogy érdekessé tenné a riportomat, ha elutaznék a táncosokkal egy külföldi szereplésre Szerémségbe (Horvátország).

Amikor ezt megbeszéltem Zsótér Irisszel, megkértek, hogy helyettesítsek egy hiányzó táncost egy-két táncban. Akkor kezdtem el az őriszigeti tánccsoport koreográfiáit megtanulni, Carmen ebben nagy segítség volt. A horvátországi út nagy élmény volt számomra. Jól éreztem magam a társaságban, az őriszigetiek szívesen fogadták az alsóőri táncost.

A következő években sokkal többet szerepeltem már az őriszigetieknél. Ennek az volt az oka, hogy a szigeti csoport nagyrészt diákokból állt, akik több időt tudtak áldozni a táncra. Ez megtetszett az alsóőri táncosoknak is, és lassacskán mindig több alsóőri vett részt a közös próbákon.

Jelenleg már alig van olyan fellépés, ahol csak az egyik csoport szerepel. Az új táncokat is együtt tanuljuk és együtt ünnepeljük meg évfordulónkat, karácsonykor pedig együtt vacsorázunk.

A magam és a többi táncos nevében azt tudom mondani, hogy szoros barátság köti össze a két néptánccsoportot és nincs más hátra, mint hogy boldog születésnapot kívánjak a csoportnak.

Mag.[a] Seper Marianne

Wie siehst Du die Kooperation zwischen den Unterwarter und Sigeter Tänzern?

Bevor ich noch auf die Frage antworte, möchte ich erzählen, wie es zur Zusammenarbeit gekommen ist, die wir schon seit über zehn Jahren feiern können. Die Unterwarter Volkstanzgruppe Virgonc wurde schon im Jahr 1985 gegründet und als dann zehn Jahre später auch in Siget in der Wart eine Tanzgruppe gegründet wurde, beobachteten die Tänzer immer aus einer bestimmten Distanz, was die andere Tanzgruppe macht. Vorsicht machte in den ersten Jahren den Kontakt zwischen den beiden Tanzgruppen aus, und so kamen große Freundschaften nicht zustande. Das Jahr 1999 kann als Zeit der Annäherung genannt werden, als eine gemeinsame Choreografie mit dem Volkstanzlehrer Győző Horváth erlernt wurde. Leider blieb es beim Erlernen dieses gemeinsamen Projektes, denn aufgeführt wurde diese Kalocsai Choreografie nur einmal.

Im Jahr 2003 arbeitete ich beim ORF Landesstudio Eisenstadt als Nachrichtensprecherin und Reporterin, als ich die Ungarische Volkstanzgruppe Siget in der Wart erstmals näher kennenlernen durfte, als ich mit einem Bericht über die Sigeter Tanzgruppe beauftragt war. Ich dachte, dass es den Bericht interessanter macht, wenn ich die Tänzer auf einen Auslandsauftritt nach Syrmien (Kroatien) begleite.

Als ich das mit Iris Zsótér verabredete, bat man mich, ob ich denn nicht in ein-zwei Tänzen für ein fehlendes Mädchen einspringen könnte. Da begann ich die Sigeter Choreografien zu lernen, Carmen war mir dabei eine große Hilfe. Die Reise nach Kroatien war für mich ein großes Erlebnis. Ich fühlte mich wohl in der Gemeinschaft und die Sigeter nahmen die Unterwarter Tänzerin offen auf.

In den folgenden Jahren trat ich mehr und mehr mit den Sigetern auf. Der Grund dafür war, dass sich die Sigeter Gruppe häuptsächlich aus Studenten zusammensetzte, welche ihre Freizeit leichter dem Tanz widmen konnten. Dies fing auch den Unterwarter Tänzern an zu gefallen und langsam nahmen immer mehr Unterwarter an den gemeinsamen Proben teil.

Gegenwärtig gibt es kaum einen Auftritt, den nur die eine Gruppe absolviert. Auch die neuen Tänze lernen wir gemeinsam und gemeinsam feiern wir unsere Geburtstage oder die Weihnachtsfeier.

Persönlich und im Namen der übrigen Tänzer kann ich sagen, dass die beiden Volkstanzgruppen eine enge Freundschaft verbindet und es bleibt mir nichts anderes, als der der Gruppe alles Gute zum Geburtstag zu wünschen.

Mag.[a] Marianne Seper

Milyen a viszony az alsóőri és az őriszigeti tánccsoportok tagjai között?

Szerintem szép dolog, hogy a néptánc által kapcsolatok alakulnak ki a magyar települések között. Új barátságok születtek a közös fellépesek folyamán. Most már több éve közösen tartjuk a próbákat, ahol egyre több új táncot ismertünk meg. Természetesen a tánchoz a hozzáillő ruha is szükséges. A szigeti lányok szívesen kölcsön adták népviseletüket. Segítettek az öltözésnél, a kellékekkel és a megfelelő frizurával. Az együttműködés során sokat tanultam ezzel kapcsolatban. Sajnos a saját hajam befonása nem sikerült még eddig, de szerencsére mindig volt egy-egy segítő kéz. Élvezem a jó hangulatot a tánccsoport társaságában. Ha néha félresikerül valami, akkor van min kacagni.

De a vidámság mellett is komoly munkáról van szó. Nem lehetünk elég hálásak azért, hogy főként Iris, Carmen és Marianne milyen sok szabadidőt áldoznak a szervezésre, a viseletek rendbentartására és a táncok összeállítására. Nem egyszerű a tagokat egy megbeszélt időpontra összehívni.

Örülhetünk annak, hogy a Mesmer Enikő vezetése alatt alakult tánccsoport már a második generációban működik. Remélem, hogy még a következő generáció is annyira lelkesedik a táncért, mint az előzők. Éljen az Őriszigeti Magyar Néptáncegyüttes!

Liszt Eveline

Wie ist die Beziehung zwischen den Tänzern der Unterwarter und Sigeter Tanzgruppen?

Ich denke, es ist eine schöne Sache, dass durch den Volkstanz Kontakte zwischen den ungarischen Ortschaften entstehen. Es sind neue Freundschaften durch die gemeinsamen Auftritte zustandegekommen. Seit einigen Jahren halten wir jetzt schon gemeinsam die Proben und lernen neue Tänze kennen. Natürlich gehört zum Tanz auch das dazugehörige Gewand. Die Sigeter Mädchen borgten uns gerne ihre Trachten. Sie halfen beim Ankleiden, mit dem Zubehör und der entsprechenden Frisur. Im Laufe der Zusammenarbeit konnte ich mir diesbezüglich viel abschauen. Das Einflechten meiner Haare gelang mir leider noch nicht. Aber Gott sei Dank gab es da noch immer helfende Hände. Ich genieße die gute Laune in der Gesellschaft der Tanzgruppe. Wenn manchmal etwas danebengeht, dann kann man darüber lachen.

Aber neben dem Spaß geht es hier um ernste Arbeit. Man kann gar nicht dankbar genug dafür sein, wie viel von ihrer Freizeit vor allem Iris, Carmen und Marianne für die Organisation, das Instandhalten der Trachten und das Zusammenstellen der Tänze aufwenden, denn es ist nicht einfach die Mitglieder zu einen gemeinsamen Termin zusammenzubringen.

Es ist erfreulich, dass die unter der Leitung von Enikő Mesmer gegründete Tanzgruppe schon in zweiter Generation besteht. Ich hoffe, dass auch noch die nächste Generation sich so sehr dem Tanz verschreibt, wie die vorangegangene. Es lebe die Ungarische Volkstanzgruppe Siget in der Wart!

Eveline Liszt

Hogy élted meg azt az időszakot, amikor az Őriszigeti Magyar Néptáncegyüttes aktív tagja voltál?

Az unokatestvérem által kerültem a táncegyüttesbe. Számomra mindig örömet és megtiszteltetést jelentett, hogy a csoport tagja lehetek.

Nagyon élveztem a bel- és külföldi szerepléseket. Az utazások során sok kedves emberrel találkoztunk, és különféle hagyományokat ismertünk meg. Útközben nemcsak a dalokat és a lépéseket gyakoroltuk, hanem sokat tréfálkoztunk, a vidámságból nem volt hiány. Sosem gondoltam volna, hogy a buszban át lehet öltözni, hogyan lehet ennyi csomaggal elutazni (mégis mindig hiányzott valami), és hogy milyen sokat kell próbálni egy-egy táncot.

Mindig nagyon jól éreztem magam a csapatban. Ha néha a koreográfia vagy a lépések megtanulása nehézséget okozott, mindig akadt olyan, aki „magánóra" keretében segített. Ugyancsak emlékezetesek maradnak számomra a közös karácsonyi, születésnapi ünnepségek és a grillezések.

Mag.[a] (FH) Gaal Judith

Wie hast Du die Zeit als aktives Mitglied der Ungarischen Volkstanzgruppe Siget erlebt?

Durch meine Cousine bin ich zur Volkstanzgruppe Siget gekommen. Es war für mich immer eine Freude und eine Ehre ein Mitglied der Gruppe zu sein.

Die vielen Auftritte im In- und Ausland habe ich immer sehr genossen. Wir haben auf den Reisen viele nette Leute und unterschiedlichste Traditionen kennengelernt. Die Fahrten zu den Auftritten waren für mich etwas ganz besonderes. Es wurden nicht nur die Schritte und Lieder wiederholt, sondern auch viel Unfug getrieben, der Spaß kam nie zu kurz. Damals habe ich nie gedacht, dass man sich in einem Bus komplett umziehen, mit wieviel Gepäck man verreisen (trotzdem fehlt immer irgendwas) und wieviel man für einen Tanz trainieren/proben kann.

In der Gruppe habe ich mich immer sehr wohl gefühlt. Gab es mal Probleme bei der Choreografie oder den Schritten fand sich schnell jemand, der einem eine „Privatstunde" gab. Was mir ebenfalls sehr gut in Erinnerung geblieben ist, sind die gemeinsamen Weihnachtsfeiern, Geburtstagsfeiern und Grillfeste.

Mag.[a] (FH) Judith Gaal

A Boglya Népzenei Együttes 10 éve kíséri az Őriszigeti Magyar Néptáncegyüttest

A 30 éves zenekar egyik legfontosabb feladatának tekinti a határon túli magyarok népzenéjének elsajátítását, és bemutatását a közönségnek. Amikor a táncegyüttes zenekar nélkül maradt, segítségükre siettünk, megtanultuk a táncok kísérőzenéjét és kitartottunk a táncosok mellett. A „Burgenlandi magyar népzene" címmel megjelent két lemezünkről több számot is felhasznál a táncegyüttes koreográfiáiban. Mindenki bátran fordulhat hozzánk zenei segítségnyújtásért. „Ha a beszélt nyelv hanyatlóban is van, a zene és a tánc nyelvén még megértik egymást, és be tudnak mutatkozni az őrvidéki magyarok Ausztriában." Ez az a gondolat, ami kapcsán érthetővé válik, miért támogatja a Boglya zenekar a szigetieket, és az őrvidéki magyar népművészetet.

Földesi János

Die Volksmusikgruppe Boglya begleitet die Ungarische Volkstanzgruppe Siget in der Wart seit 10 Jahren

Eine der wichtigsten Aufgaben der seit 30 Jahren bestehenden Musikgruppe ist das Erlernen und die Darbietung der Musik jener Ugarn, die außerhalb des Landes leben. Als die Tanzgruppe keine Musiker hatte, boten wir Hilfe an, erlernten wir die Begleitmusik der Tänze und blieben beständig an der Seite der Tänzer. Die Tanzgruppe arbeitet viel Musik von unseren beiden CDs „Burgenländisch-Ungarische Volksmusik" bei der Zusammenstellung ihrer Choreographien auf. Jeder kann sich mit musikalischen Fragen an uns wenden. „Wenn die gesprochene Sprache auch rückläufig ist, in der Sprache der Musik und des Tanzes verstehen sie sich noch und die Warter Ungarn können sich in Österreich präsentieren." Das ist jener Gedanke, der verständlich macht, warum Boglya unterstützend an der Seite der Sigeter und der ganzen Warter Volkskunst bleibt.

János Földesi

Együttműködés a Burgenlandi Magyarok Népfőiskolájával

Az Őriszigeti Magyar Néptáncegyüttessel többéves együttműködés köt össze bennünket. Legyen az a „Burgenlandi Magyarok Népfőiskolájának Szabadegyeteme" vagy „Táncháztalálkozó" vagy Népdalkörünk és az Őri Banda közös fellépése – az Őriszigeti Magyar Néptánccsoport mindig megbízható partner volt és a tagjai és vezetője bevetése és lelkesedése a fiatalságunknak jó példaképe. A népfőiskolánk nevében a tánccsoportnak további sok sikeres évet kívánunk.

Mag. Somogyi Attila
elnök
Burgenlandi Magyarok Népfőiskolája

Zusammenarbeit mit der Volkshochschule der Burgenländischen Ungarn

Mit der Ungarischen Volkstanzgruppe Siget in der Wart verbindet uns eine jahrelange gute Zusammenarbeit. Sei es bei der „Sommeruniversität der Volkshochschule der Burgenländischen Ungarn", den Tanzhaustreffen oder auch die gemeinsamen Auftritte mit unserem Volksliedkreis und der Őri Banda – die Sigeter Volkstanzgruppe war immer ein verlässlicher Partner und der Einsatz und die Begeisterung der Mitglieder und der Leiterin sind ein gutes Vorbild für unsere Jugend. Im Namen unserer Volkshochschule wünschen wir der Tanzgruppe viele weitere erfolgreiche Jahre.

Mag. Attila Somogyi
Obmann
Volkshochschule der Burgenländischen Ungarn

Őriszigeti Magyar Néptáncegyüttes & Roma-Service

A Roma-Service és az Őriszigeti Néptáncegyüttes szoros kapcsolatban állnak egymással. Már 1991-ben, az első karasztosi Roma-búcsún fontos volt számunkra, hogy együtt ünnepeljünk a tartományunkban élő többi népcsoporttal, így természetesen a burgenlandi magyarokkal is. A hagyományos Roma-búcsún azóta is rendszeresen fellépnek a szigetiek és bemutatják táncaikat, énekeiket. Az idei rendezvényen egy roma dal előadásával lepték meg a közönséget.

Kedves őriszigeti néptáncosok!

Köszönetet szeretnénk mondani az elkötelezettségetekért, a sokéves együttműködésért, és mindenekelőtt az immár 23 éve tartó szoros barátságért. Ezúton kívánunk még sok szép, sikerekben gazdag évet!

Gärtner-Horvath Emmerich „Charly" & Schmidt Josef „Pepi"

Das Roma-Service verbindet mit der Volkstanzgruppe Siget in der Wart sehr viel. Schon beim 1. Roma-Butschu in Bachselten im Jahre 1991 war es für uns Roma selbstverständlich und wichtig, dass alle Volksgruppen des Burgenlandes, somit auch die Burgenland-Ungarn, mit uns gemeinsam feiern. Damals und auch heute noch, präsentiert die Volkstanzgruppe Siget in der Wart ihre Tänze und Gesänge beim traditionellen Roma-Butschu. Beim diesjährigen Event begeisterten die Mitglieder der Volkstanzgruppe Siget in der Wart die Besucher auch mit einem Lied in Romanes.

Liebe Mitglieder der Volkstanzgruppe Siget in der Wart!

Für euer Engagement, für die jahrelange Zusammenarbeit und vor allem für eure Freundschaft, die sich in den mittlerweile 23 Jahren entwickelt und gefestigt hat, möchten wir euch recht herzlich danken und wünschen euch auf diesem Weg, noch viele schöne, erfolgreiche Jahre!

Emmerich „Charly" Gärtner-Horvath & Josef „Pepi" Schmidt

Le Roma-Service taj la flogoskera khelipeskera grupn Sigeta igen but khetan phandel. Imar uso 1ti Roma-Butschu andi Boslina ando bersch 1991 le Romenge igen barikano sina, hot o cile flogoskere grupn le Burgenlandistar, afka te o Burgenland-Ungrike, amenca khetan te mulatinen. Agun taj te adi meg, i flogoskeri khelipeskeri grupn Sigeta pumare kheliptscha taj dschila, upro tradicijoneli Roma-Butschu, presentirinel. Upro ada berschengero mulatintschago o dschene la flogoskera khelipeskera grupnatar Sigeta le kherodaschtschen jeka dschilaha ande Romanes loschande.

Kedveschne dschene la flogoskera khelipeskera grupnatar Sigeta!

Tumare keripeske, tumara but berschengera khetana butjake taj tumare pajtaschtschagoske, savo pe ando imar 23 berscha entviklintscha taj savo soralo ulo, kamaha amen tumenge vodschikan te palikerel taj upre ada drom, meg but schukar, jerinipeskere berscha, te kivaninel!

Emmerich „Charly" Gärtner-Horvath & Josef „Pepi" Schmidt

Zalaegerszeg, tánctábor, 2004. júliusában / Tanzcamp, Juli 2004

Zalaegerszeg, tánctábor, 2004. júliusában / Tanzcamp, Juli 2004

Várvidéki históriák: Burgenlandi, Vas és Zala megyei táncosok, zenészek, bajvívók összefogása

2010-ben három helyszínen, Őriszigeten, Kőszegen és Németújváron láthatta a közönség a **Várvidéki Históriák** című összművészeti produkciót.

A rendezvénysorozat a Nyugat-Pannon zóna és a Várvidék (Burgenland) közös történelmére, táji, történeti összetartozására épült. A program a Szombathelyi Néptáncműhely, az Őriszigeti Magyar Néptáncegyüttes, a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület, a Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ, a kőszegi Jurisics Vár Művelődési Központ és Várszínház összefogásával, az Oktatási és Kulturális Minisztérium pályázati és a Németújvári Hercegi Alapítvány támogatásával valósult meg.

A művészeti produkció a máig meglevő várak korabeli életét, a várakban élő nemesi családok udvartartását, szokásait, nevezetes cselekedeteit, viselt dolgait emelte színpadra. A várak kiváló helyszínei voltak a bajvívók, zenészek, énekesek és táncosok, színészek produkcióinak. A vitézkedés, a virtus, a táncos ügyesség, a zenei kifinomultság a korszak jellemző életörömét példázták. A Várvidéki Históriák megidézték Károly Róbert korát, a Nádasdyakat, Jurisics vitézeit, a Kanizsaiakat és a Batthyányakat. Ehhez a miliőhöz igazodtak a táncosok, énekesek és zenészek korhű viseletei, a hagyományőrzők fegyverzete és ruházata is. A projekt diákokat, amatőr művészeti csoportokat, hon- és népismerettel foglalkozó szervezeteket, kulturális turizmusban részt vevőket mozgatott, kiemelten szólt a burgenlandi magyar lakosságnak, családoknak.

A program rendezője, művészeti vezetője és koreográfusa Parais István koreográfus, néptáncpedagógus volt.

Burgenländische Historien: der Zusammenschluss von Tänzern, Musikern und Kämpfern aus dem Burgenland, aus den Komitaten Eisenburg und Zala

Im Jahr 2010 konnte das Publikum an drei Veranstaltungsorten, in Siget in der Wart, Güns und Güssing die Koproduktion **Burgenländische Historien** sehen.

Die Veranstaltungsreihe baute auf die gemeinsame Geschichte, den regionalen und historischen Zusammenhalt von West-Pannonien und Burgenland. Das Programm wurde durch den Zusammenschluss von Szombathelyi Néptáncműhely, der Ungarischen Volkstanzgruppe Siget in der Wart, dem Burgenländisch-Ungarischen Kulturverein, Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ, dem Günser Jurisics Vár Művelődési Központ und Várszínház verwirklicht - mit der Förderung durch das Unterrichts– und Kulturministerium und der Unterstützung der Güssinger Herzogstiftung.

Das künstlerische Stück hob das zeitgenössische Leben der bis heute bestehenden Burgen auf die Bühne, den Hofstadt der auf den Burgen lebenden Adelsfamilien, ihre Gewohnheiten, ihre namhaften Taten, getragene Wertsachen. Die Burgen waren hervorragende Schauplätze für die Darbietungen der Kämpfer, Musiker, Sänger und Tänzer sowie Schauspieler. Tapferkeit, Virtuosität, Tanzgeschicklichkeit, musikalische Feinsinnigkeit spiegelten die für das Zeitalter typische Lebensfreude wider. Die Burgenländischen Historien beschwörten die Zeit von Róbert Károly herauf, die Nádasdys, Jurisics`s Helden, die Kanizsais und die Batthánys. Nach diesem Milieu richteten sich die zeitgetreuen Gewänder der Tänzer, Sänger und Musiker, auch Waffen und Kleidung der Traditionsbewahrer. Das Projekt bezog Schüler, Amateur-Folkloregruppen, heimat- und volkskundliche Organisatio-

nen, Kulturtourismus-Konsumenten mit ein, vorwiegend war es für die burgenländisch-ungarische Bevölkerung, für Familien gedacht.

Regisseur, künstlerischer Leiter und Choreograph des Programmes war der Volkstanzpädagoge István Parais.

Horvát bál 2012 Bécsben

2011 nyarán a Bécsi Horvát Kultúregyesület elnökasszonya, Novak -Karall Gabrijela felkérte a csajtai Stokavci együttest a 65. bécsi horvát bál megnyitására.

A megnyitó a bál mottóját tükrözte: Ausztria-Magyarország-Horvátország kapcsolata. Az Őriszigeti Néptáncegyüttessel és az alsóőri Virgonc Néptánccsoporttal közösen kidolgozott koreográfiát a szombathelyi Boglya zenekar és a Štokavci folklóregyüttes kísérte hangszeren.

2012. január 21-én, szombaton 20 órakor a bécsi 1. kerületi Hübner Szalon gyönyörű termeiben felcsendültek a dél-burgenlandi dallamok. Közös projektünk, melyet „Oj ružmarine – Ó rozmaring" névre kereszteltünk, a kemény próbák eredményeként meglátta a napvilágot.

A koreográfia a rozmaringgyűjtés elemeit - egy dél-Burgenlandi és magyar határvidéki farsangi népszokás, mely Felsőcsatáron ma is él -, valamint őrségi tánclépéseket tartalmazott, mely közös csárdás körtánccal végződött. A közös projekt nagyon jó benyomást tett a vendégekre és a rendezőkre egyaránt, és sikeres együttműködésnek értékelték a produkciót.

Subosits Ronald
ŠTOKAVCI folklóregyüttes
elnök

Kroatenball 2012 in Wien

Im Sommer 2011, trat die Obfrau, Gabrijela Novak-Karall des Kroatischen Kulturvereines Wien (HKD-Beč) an das Folkloreensemble Štokavci aus Schachendorf mit der Einladung heran, die Eröffnung des 65. Kroatenballes in Wien zu bestreiten.

Das Motto des Balles lautete: Österreich-Ungarn-Kroatien und dieses Motto solle sich in der Eröffnung widerspiegeln. Im Zuge der Vorbereitungen wurden die ungarischen Volkstanzgruppen aus Siget und Unterwart zur Realisierung dieses Mottos eingeladen und so erstellte man eine gemeinsame Choreografie, die dann musikalisch von den Musikern der Volksmusikgruppe Boglya aus Szombathely und des Folklore-ensembles Štokavci, begleitet wurden.

Am Samstag, den 21. Jänner 2012, um 20.00 Uhr, war es dann soweit. In den wunderschönen Räumlichkeiten des Kursalons Hübner, im 1. Wiener Gemeindebezirk, Johannesgasse 33, erklangen die südburgenländischen Melodien, Instrumente und Stimmen. Unser Gemeinschaftsprojekt erblickte nun nach harter Probenarbeit das Licht der Welt und wurde auf den Namen „Oj ružmarine – Ó rozmaring" getauft!

Die Choreografie enthielt Elemente des Rosmarinsammelns, einem Faschingsbrauch im Südburgenland und dem angreneznden Ungarn, welcher in Felsőcsatár noch heute gepflegt wird, sowie Tanzschritte aus der Wart, welches dann in einem gemeinsamen und fulminanten Csárdásreigen gipfelte. Dieses Gemeinschafts-projekt zeigte seine Wirkung und wurde von den Gästen und Organisatoren als gelungene und erfolgreiche Zusammenarbeit gewertet.

Ronald Subosits
Folkloreensemble ŠTOKAVCI
Obmann

TV-felvétel a burgenlandi ORF-fel és a franciai televízióval
TV-Aufnahmen mit dem ORF Burgenland und dem französichen Fernsehen

Bécs, Délibáb-Gála, 2008. XI.22.

Székházavató BMKE, Felsőőr / Oberwart
Eröffnung des Vereinslokals des BUKV, 2004.X.30.

Pécs, Határon Túli Magyarok Fesztiválja, 2004.X.17.

Csonoplya, Vajdaság, 2005.VIII.6.
EGYÜTT EGYMÁSÉRT A VIRÁGOS NYÁRBAN NÉPTÁNC TALÁLKOZÓ

Felsőőr / Oberwart, Rőke, 2007.V.28.

Miklóshalma / Nickelsdorf, 2008.III.15.

Miklóshalma / Nickelsdorf, 2008.III.15.

Felsőőr / Oberwart, 40 év BMKE / 40 Jahre BUKV, 2008.VI.14.

Felsőőr / Oberwart, 40 év BMKE / 40 Jahre BUKV, 2008.VI.14.

Nagyszentmihály / Großpetersdorf, Rotary-Charity

Nagyszentmihály / Großpetersdorf, Rotary-Charity , 2009.V.17.

Őrisziget / Siget, 15 éves jubileumi ünnepség / 15-jähriges Jubiläumsfest, 2009.IX.5.

Őrisziget / Siget, 15 éves jubileumi ünnepség / 15-jähriges Jubiläumsfest, 2009.IX.5.

Récény / Ritzing, folklórfesztivál / Folklorefestival, 2010.IX.5.

Alsóőr / Unterwart, 30 éves jubileum Virgonc / 30 Jahre Virgonc, 2010.X.2.

Felsőőr / Oberwart, Európanap / Europatag, 2011.V.8.

Felsőőr / Oberwart, Európanap / Europatag, 2011.V.8.

Őrisziget / Siget in der Wart, fotókiállítás „90 év Burgenland” / Fotoausstellung „90 Jahre Burgenland”, 2011.XI.13.

Őrisziget / Siget in der Wart, fotókiállítás „90 év Burgenland” / Fotoausstellung „90 Jahre Burgenland”, 2011.XI.13.

Alsóőr / Unterwart, 45 év BMKE / 45 Jahre BUKV, 2013.VI.7.

Alsóőr / Unterwart, 45 év BMKE / 45 Jahre BUKV, 2013.VI.7.

**Őrisziget / Siget, 20 éves jubileumi ünnepség /
20-jähriges Jubiläumsfest, 2014.IX.6.**

Őrisziget/Siget, 20 éves jubileumi ünnepség / 20-jähriges Jubiläumsfest, 2014.IX.6.

Őrisziget / Siget, 20 éves jubileumi ünnepség / 20-jähriges Jubiläumsfest, 2014.IX.6.

Felsőlövő / Oberschützen,
2014.IX.20.
MULATSÁG

Felsőlövő / Oberschützen, 2014.IX.20.
MULATSÁG

Magyar népi hangszerek oktatása

A Burgenlandi Magyar Kultúregyesület 2014 tavasza óta kínál magyar népi hangszer oktatást a Boglya Népzenei Együttes közreműködésével.
Eleinte inkább a néptáncosok és közeli barátaik érdeklődtek a hagyományos magyar zene elsajátítása iránt. A nagy gyakorlattal rendelkező, és szakértőnek számító Földesi házaspár, János és Rózsa elsősorban azokat a burgenlandi magyar zenedarabokat tanítja a tanfolyam résztvevőinek, melyek Kertész Gyula és Gaál Károly gyűjteményében szerepelnek. Hegedűn, brácsán, nagybőgőn, dudán és ütőgardonon tanulnak az érdeklődők.
Ezáltal életre keltjük nagyapáink és nagyanyáink zenei hagyományát, mely remélhetőleg a néptánchoz hasonlóan meghozza gyümölcsét, és gyermekeinkben is tovább él majd.

Felsőőr / Oberwart, Hangszerbemutató és koncert / Instrumentenpräsentation und Konzert, 2014.III.28.

Ungarischer Volksmusikunterricht

Seit dem Frühjahr 2014 bietet der Burgenländisch-Ungarische Kulturverein ungarischen Volksmusikunterricht mit der Volksmusikgruppe Boglya an. Ausgehend von der Volkstanzgruppe und von ihr nahestehenden Freunden kam das Interesse, neben dem Tanz auch traditionelle ungarische Musik zu erlernen. Als versierte Experten vermittelt das Ehepaar János und Rózsa Földesi den Teilnehmern dieses Kurses in erster Linie die heimische burgenland-ungarische Musik, die in den Sammlungen von Kertész Gyula und Gaál Károly dokumentiert ist. Unterrichtet werden die Instrumente Geige, Bratsche, Bassgeige, Dudelsack und Schlaggordon. Die Musik unserer Großväter und Großmütter lebt nun in uns wieder auf und fruchtet hoffentlich ähnlich dem Volkstanz, sodass sie auch in unseren Kindern weiterbesteht.

Felsőőr / Oberwart, Sprachen des Gaumens / Az ízek nyelvei, 2014.XI.8.

IMPRESSZUM / IMPRESSUM

Kiadó/Herausgeber:

Burgenlandi Magyar Kultúregyesület
Burgenländisch-Ungarischer Kulturverein
A-7400 Oberwart, Wiener Str. 47
Tel: +43-(0)3352-38489, Fax: +43-(0)3352-38643,
E-Mail: office@bukv.at
www.bukv.at

Szerkesztőség/Redaktion:

Mag.[a] (FH) Prascsaics Carmen
Mag.[a] Zsótér Iris, Bakk.
Klenner Lívia

Felelős kiadó/Für den Inhalt verantwortlich:

Őriszigeti Magyar Néptáncegyüttes
Ungarische Volkstanzgruppe Siget in der Wart

Nyomda/Druck:

Druckerei Schmidbauer, 7400 Oberwart, Wiener Str. 101

Die Vereinszeitschrift des
Burgenländisch-Ungarischen Kulturvereines
ŐRSÉG - DIE WART
wird aus den Mitteln der Volksgruppenförderung
des BKA finanziert

Nr. 56 Dezember 2014

A Burgenlandi Magyar Kultúregyesület
tájékoztató lapja

Informationsblatt des
Burgenländisch-Ungarischen Kulturvereines

www.bukv.at